

Poziția Centrului Român al Energiei Privind PROGRAMUL DE REGLEMENTĂRI AL ANRE 2017-2019

Noiembrie 2016

Pe baza consultării membrilor Centrului Român al Energiei au rezultat următoarele propuneri, structurate pe domeniile Gaze Naturale și Energie Electrică.

PROPUNEREA PRIVIND DOMENIUL GAZELOR NATURALE

- 1. Elaborarea unui standard de performanță cu indicatori de calitate a gazelor livrate, care să prevadă obligativitatea montării analizoarelor de calitate a gazelor în mai multe puncte ale rețelei operatorului de distribuție a gazelor.**

Motivație:

Contoarele măsoară consumul de gaze în Nmetri cubi, iar factura se calculează transformând Nmetri cubi în kwh. 1 Nmetru cub = min 8,71 kwh și maxim 10,5 kwh, valoare stabilită de distribuitor.

Pentru o corectă relaționare între distribuitor și consumator, valoarea trebuie determinată prin măsurare cu un analizor de calitate a gazelor, calibrat de metrologie.

Liberalizarea pieții de gaze obligă distribuitorul la transparență.

- 2. Reglementări privind implementarea unui regim de echilibrare zilnică pentru gaze naturale.**

Motivație:

Un regim funcțional de echilibrare reprezintă cheia dezvoltării unei piețe lichide. Odată implementat acest regim, nevoile pentru echilibrare vor încuraja activitățile de tranzacționare pe termen scurt și dezvoltarea unei piețe de tip forward pentru gaze naturale.

PROPUNEREA PRIVIND DOMENIUL ENERGIEI ELECTRICE

- 1. PE 143/94 - Normativ privind limitarea regimului nesimetric și deformant în rețelele electrice.** Revizia Prescripției Energetice prin aprobarea proiectelor (1) "Norma Tehnică Energetică privind limitarea regimului datorat conectării instalațiilor nesimetrice în rețelele electrice de transport și distribuție" și (2) "Norma Tehnică Energetică privind limitarea regimului deformant în rețelele electrice de transport și distribuție".

Motivație:

Conform contractului încheiat de CNTEE Transelectrica SA, cu SC ISPE SA, nr. C242/2014, "Servicii de revizuire PE 143/94 Normativ privind limitarea regimului nesimetric și deformant în rețelele electrice" au fost finalizate cele două proiecte pentru NTE-uri, iar dosarele lor au fost predate la ANRE, în anul 2015.

- 2. NTE 003/04/00 - Normativ pentru construcția liniilor aeriene de energie electrică cu tensiuni peste 1000 V.** Revizia NTE 003/04/00 Normativ pentru construcția liniilor aeriene de energie electrică cu tensiuni peste 1000 V, revizia 1.

Motivație:

Documentul de discuție a fost publicat pe pagina de internet a ANRE în data de 05.10.2016 cu termen de primire a observațiilor 02.11.2016. Documentul nu fost finalizat.

- 3. PE 126/92 - Regulament de exploatare tehnică a echipamentelor electrice de distribuție primară.** Revizia PE 126/92 Regulament de exploatare tehnică a echipamentelor electrice de distribuție primară.

Motivație:

Documentul privind revizuirea PE 126/92 a fost înaintat la ANRE, dar nu a fost publicat pe pagina de internet a Autorității în vederea consultării publice.

- 4. PE 026/92 – Normativ pentru proiectarea Sistemului Electroenergetic Național.**
Transformarea PE 026/92 Normativ pentru proiectarea Sistemului Electroenergetic Național - în NTE.

Motivație:

Propunerea de transformare a PE în NTE a fost transmisă la ANRE prin adresele CNTEE Transelectrica SA nr. 5144/08.02.2016 și 9992/13.04.2016.

- 5. Ordinul ANRE nr. 8/25.02.2005 pentru aprobarea „Normativului pentru analiza și evidența evenimentelor accidentale din instalațiile de producere, transport și distribuție a energiei electrice și termice.** Reactualizarea Ordinului ANRE nr. 8/25.02.2005 pentru aprobarea „Normativului pentru analiza și evidența evenimentelor accidentale din instalațiile de producere, transport și distribuție a energiei electrice și termice.

Motivație:

Propunerea de reactualizare a ordinului este o măsură rezultată în urma Raportului de analiză a incidentului produs în zona Vâlcea – Argeș în data de 01.06.2016 și a fost solicitată atât de către ANRE cât și de părțile implicate în eveniment. Termenul propus în Raport pentru finalizarea actualizării Normativului NTE 004/05/00 este 30.09.2017.

- 6. Reglementare privind conectarea și funcționarea Centralelor Virtuale (engl. VPP) la SEN**

Motivație:

Centralele virtuale (engl. Virtual Power Plants – VPP) sunt entități complexe (pot fi denumite și Entități Energetice Virtuale sau agregate, dar termenul de VPP este deja încetățenit) care sunt compuse din diverse tipuri de centrale electrice –avand de exemplu un portofoliu format din:

- surse regenerabile cuplate cu centrale reglante (pe gaz, hidro etc.);
- consumatori flexibili - care pot să își modifice consumul bazat pe semnale din piață sau pentru a efectua diverse servicii;
- entități de tip prosumer - care este atât consumator cât și producător;

- sisteme de stocare a energiei electrice;

- vehicule electrice care pot consuma energie în mod coordonat sau care pot participa și activ în rețea (V2G, care pot și injecta în rețea energia acumulată în acumulatori, pentru a efectua de exemplu servicii de sistem în urma agregării în VPP) etc.

Se menționează că astfel de entități pot să realizeze optimizări în interiorul portofoliului lor - fiind un ajutor legat de legea eficienței energetice, pot micșora dezechilibrul lor global devenind un subsistem care micșorează dezechilibrele SEN, micșorând și presiunea pe piața de echilibrare, pot asigura servicii tehnologice de sistem etc.

Astfel de entități nu se pot asimila în acest moment nici cu UD-ul și nici cu PRE-ul, utilitatea lor fiind tot mai evidentă și conceptul fiind tot mai sprijinit la nivel european și internațional.

Din acest motiv este necesară construirea de reglementări specifice VPP.

Reglementările vor răspunde cel puțin la câteva aspecte enumerate mai jos:

- a) Agregare după viteză de variație a grupurilor (viteze mari, grupuri lente);
- b) Agregare ținând cont de fluctuațiile de putere ale cons. (pot crește/reduce, întrerupe sarcina conform aranjamentelor comerciale);
- c) Agregare după puterea grupurilor (puteri mici/mari);
- d) Agregare după numărul de operatori de distribuție;
- e) Capacitate maximă de reglaj a Pactiva;
- f) Algoritmi de conducere a grupurilor unei VPP (comenzi din interiorul VPP și din exterior);
- g) Principii de repartizare a sarcinii între grupurile VPP (entitate centrală de comandă/control care supraveghează graficul orar de sarcină, fluctuații de putere, soldul de putere, abateri și corecții, creștere/reducere de putere, stocare date);
- h) Algoritm de repartizare a sarcinii pe grupurile unei VPP (verificare pe interval de calcul de ordinul minutelor a sarcinii, variații/corecții, maximizare costuri generare, comparare putere livrată cu putere prognozată, încărcare/descărcare grupuri);
- i) Monitorizare resurse energetice ale grupurilor din VPP;
- j) Prețuri de livrare;
- k) Algoritm de repartizare a veniturilor.

7. Elaborarea unui cod de bună practică pentru instalare contoare inteligente.

Motivație:

Codul va cuprinde standard, norme tehnice și reglementări, care vor oferi posibilitatea de aliniere la cele mai bune practice în domeniu și la uniformizarea modului de acțiune în domeniu.

